

Warszawa, dnia 7 lipca 2021 r.

Poz. 613

**UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 24 czerwca 2021 r.

w sprawie uczczenia 45. rocznicy Radomskiego Czerwca 1976 roku

25 czerwca 1976 roku w Radomiu, Ursusie i Płocku doszło do protestu robotniczego, w którym tysiące osób wyraziło sprzeciw wobec planowanych przez władze komunistyczne podwyżek cen żywności oraz pogarszających się warunków życia i pracy. Protest rozszerzył się na wiele innych miast. Do najbardziej dramatycznych wydarzeń doszło w Radomiu, gdzie robotnicy z kilkudziesięciu zakładów, w tym m.in. z Zakładów Metalowych, Radomskich Zakładów Przemysłu Skórzanego „Radoskór”, a także mieszkańcy miasta zgromadzili się pod siedzibą Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i domagali się odwołania podwyżek cen żywności.

Po kilku godzinach protest robotniczy w Radomiu został brutalnie i krwawo stłumiony przez jednostki MO i ZOMO. Wielu uczestników strajku zostało aresztowanych i pobitych. To właśnie wtedy Polacy usłyszeli po raz pierwszy o tzw. ścieżkach zdrowia, czyli szpalerach funkcjonariuszy, którzy bili przebiegających pomiędzy nimi zatrzymanych. Wielu z radomskich robotników przypłaciło aresztowanie utratą zdrowia, a dwie osoby zginęły. W kolejnych dniach uczestnicy wydarzeń z czerwca 1976 roku byli represjonowani przez komunistyczne władze. W procesach sądowych zapadały wyroki pozbawienia wolności, wielu robotników utraciło pracę. Karząca ręka komunistycznej partii pozbawiła „zbuntowane” miasto inwestycji centralnych, na długie lata opóźniając jego rozwój, a mieszkańców Radomia władze PRL nazwały „warchołami”, chcąc ich napiętnować w oczach całego społeczeństwa. Protest osiągnął jednak sukces, doprowadzając do odwołania zaplanowanych przez Komitet Centralny PZPR podwyżek cen żywności.

Wydarzenia z czerwca 1976 roku oraz późniejsze represje wobec jego uczestników stały się impulsem do powołania Komitetu Obrony Robotników, a następnie Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela – pierwszych w bloku państw komunistycznych jawnie działających organizacji opozycyjnych.

Historycy podkreślają, że bez Czerwca 1976 roku nie byłoby Sierpnia 1980 roku ani powstania „Solidarności”.

Wydarzenia z czerwca 1976 roku na stałe odmieniły Radom. „Miasto z wyrokiem”, jak po tragicznych wydarzeniach nazywano Radom, przez lata musiało zmagać się z szykanami ze strony komunistycznych władz. Nigdy jednak komunistom nie udało się złamać bohaterskiego ducha, odwagi ani dążenia do wolności mieszkańców Radomia.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, pamiętając o tragicznych wydarzeniach z czerwca 1976 roku, składa hołd bohater-skim mieszkańcom Radomia, Ursusa i Płocka, a także wyraża najwyższy szacunek dla ich odwagi i poświęcenia. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża również szacunek i podziękowania dla tych, którzy wówczas zdecydowali się pośpieszyć z pomocą represjonowanym i ich rodzinom.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*